

Súd: Okresný súd Svidník
Spisová značka: 8C/89/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8614205853
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Matúš Tarcal
ECLI: ECLI:SK:OSSK:2015:8614205853.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Svidník samosudcom JUDr. Matúšom Tarcalom v právnej veci žalobkyne Z. M., rod. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom O.. K. XXX/XX, XXX XX K., právne zastúpenej JUDr. Róbertom Slamkom, advokátom so sídlom Radlinského 1735/29, 026 01 Dolný Kubín, proti žalovanému POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, o zaplatenie 452,90 Eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni sumu 452,90 Eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 452,90 Eur od 10.12.2014 do zaplatenia a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.

III. Žalovaný je povinný nahradiť žalobkyni trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia vo výške 598,22 Eur a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku na účet jej právneho zástupcu JUDr. Róberta Slamku, advokáta.

IV. Žalovaný je povinný zaplatiť na účet Okresného súdu Svidník súdny poplatok za návrh na začatie konania vo výške 27 Eur podľa položky č. 1 písmeno a) Sadzobníka súdnych poplatkov zákona č. 71/1992 o súdnych poplatkoch a to do 10 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Žalobkyňa (chybou v písaní označená ako Z. a nie Z.) návrhom na vydanie platobného rozkazu podaným dňa 05.11.2014 Okresnému súdu Svidník žiadala, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť jej sumu 452,90 Eur z titulu bezdôvodného obohatenia a nahradiť jej trovy konania.

Návrh odôvodnila tým, že na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 804001710 zo dňa 18.03.2013 jej (ako dlžníčke) poskytol žalovaný (ako veriteľ) úver vo výške 350,- Eur. Žalobkyňa sa zaviazala zaplatiť túto sumu zvýšenú o poplatok vo výške 322,- Eur, t.j. celkovo mala zaplatiť čiastku 672,- Eur v jednej splátke jednorazovo k 11.03.2014. Celkové náklady žalobkyne sú tvorené súčtom úroku vo výške 39,15% ročne (137,03 Eur) a administratívnych nákladov za vypracovanie a uzatvorenie zmluvy vo výške 184,97 Eur. Odplata (RPMN) tak predstavuje výšku 92%. Za tento úver žalobkyňa zaplatila celkovo sumu 802,90 Eur, teda úver nad istinu preplatila o 452,90 Eur. V čase uzatvárania úveru žalobkyňa nevykonávala podnikateľskú činnosť a úver nepoužila na výkon povolania alebo zamestnania. Žalobkyňa bola v tom čase evidovaná medzi uchádzačmi o zamestnanie a tento stav trvá doteraz. Uvedený právny vzťah je preto vzťahom spotrebiteľským a úver je potrebné posudzovať podľa zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. S poukazom na viaceré rozhodnutia (rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/151/2013; argumentáciu Vrchného Krajského súdu v Karlsruhe z 03.05.2011 sp. zn. 17U/192/10; rozhodnutie ÚS SR sp. zn. IV. ÚS 55/2011-19) konštatovala, že úrok

v zmluve je o 29,08% vyšší, ako obvyklý úrok v tom čase (13,07%), čo je navýšenie o 200%. Taktiež administratívny poplatok 184,97 Eur = 52,85% je neobhájiteľný a nepochybne ide o zakrytie ďalších úrokov tak, aby neboli v zmluve vyčíslené ešte vyššie. Pre porovnanie banky majú obdobný poplatok v rozsahu 1-2%, čo by bolo v tomto prípade 7,- Eur. Podľa názoru žalobkyne už len samotná RPMN 92% je zarážajúca a odôvodňujúca pozornosť z hľadiska prvkov úžery a vadnosti právneho úkonu. Vzhľadom na túto výšku je podľa žalobkyne právny úkon absolútne neplatný pre rozpor so zákonom a dobrými mravmi. Konanie žalovanej nebolo v súlade so zákonom ani z dôvodu, že v čase uzatvárania zmluvy bola žalobkyňa nezamestnaná a súčasne už mala so žalovaným uzatvorenú skoršiu úverovú zmluvu č. 804001532 zo dňa 06.11.2012. Taktiež mala uzatvorenú zmluvu so spoločnosťou Provident Financial, s.r.o.. Žalobkyňa taktiež poukázala na stav svojej tiesne, v ktorej bola od mája 2012, keď jej zomrel manžel a ona musela zaňho splácať dlhy a živiť a zaopatriť svojich synov (jedného študujúceho na vysokej a jedného študujúceho na strednej škole). V tom čase staršiemu synovi nebol priznaný nárok na sociálne štipendium, a preto si v krátkom čase vzala dva spotrebiteľské úvery. Od smrti manžela trpí žalobkyňa ťažkými depresiami s pocitmi beznádeje, pričom tieto stavy rieši na oddelení psychiatrie vo Svidníku. Žalobkyňa konštatovala, že tento stav tiesne využil žalovaný, a preto je predmetná zmluva absolútne neplatná podľa § 39 OZ. Plnenie z neplatného právneho úkonu je bezdôvodným obohatením, ktoré v tomto prípade tvorí rozdiel medzi istinou úveru a tým, čo žalobkyňa za úver zaplatila, t.j. vo výške 452,90 Eur. Žalobkyňa si taktiež uplatnila nárok na úroky z omeškania z dlžnej sumy vo výške 5,05% ročne od 05.11.2014 do zaplatenia a náhradu trov právneho zastúpenia.

Okresný súd Svidník vyhovel návrhu žalobkyne a dňa 04.12.2014 vydal platobný rozkaz č.k. 8C/89/2014-19, ktorým uložil žalovanému zaplatiť žalobkyňu žalovanú sumu v lehote 15 dní od jeho doručenia, alebo v rovnakej lehote podať proti platobnému rozkazu odôvodnený odpor.

Proti platobnému rozkazu podal žalovaný v zákonnej lehote odôvodnený odpor, čím sa platobný rozkaz v plnom rozsahu zrušil v zmysle § 147 ods. 2 O.s.p..

Žalovaný v odpore proti platobnému rozkazu namietal miestnu príslušnosť Okresného súdu Svidník s poukazom na to, že jeho (žalovaného) všeobecným súdom je Okresný súd Bratislava. Odpor odôvodnil tým, že zo zmluvy o úvere nenastala ani jedna z foriem bezdôvodného obohatenia stanovených zákonom. Žalobkyňa plnila na základe platne uzavretej úverovej zmluvy, ktorá nebola nikdy vyhlásená za neplatnú a taktiež právny dôvod na plnenie zo zmluvy nikdy neodpadol, pričom majetkový prospech získal žalovaný z poctivých zdrojov. Vo vzťahu k namietanému poplatku za poskytnutie úveru žalovaný konštatoval, že tá bola v zmluve dostatočne jasne uvedená, výrazne napísaná a žalobkyňa musela vedieť posúdiť hodnotu protiplnenia. V porovnaní s bankami je poplatok za poskytnutie úveru vyšší preto, lebo žalovaný je nebankový subjekt, ktorého riziko podnikania ako aj podnikateľské náklady sú v porovnaní s bankami vyššie. Žalobkyňa nič voči jeho výške nenamietala, zmluvu uzatvorila a peniaze prevzala. Podľa názoru žalovaného výška poplatku nie je neprimeraná, nakoľko poskytuje úvery z vlastných zdrojov, nevyžaduje ich zabezpečenie a aj vzhľadom na ďalšie obchodné riziko žalovaného. Žalovaný žiadal žalobu v celom rozsahu zamietnuť a uložiť žalobcovi povinnosť nahradiť mu trovy konania pozostávajúce zo zaplateného súdneho poplatku za odpor.

Súd sa v prvom rade zaoberal námietkou miestnej nepríslušnosti vznesenou žalovaným a uznesením č.k. 8C/89/2014-24 zo dňa 07.01.2015 túto námietku ako nedôvodnú zamietol.

Na prejednanie veci samej súd nariadil pojednávanie, na ktoré sa nedostavil žalovaný, ktorý svoju neprítomnosť neospravedlnil a nepožiadal z dôležitého dôvodu o jeho odročenie. Preto súd prejednal a rozhodol vec na pojednávaní v neprítomnosti žalovaného v súlade s ustanovením § 101 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len "O.s.p.") s prihliadnutím na obsah spisu a vykonané dôkazy.

Žalobkyňa vo svojej výpovedi na nariadenom pojednávaní uviedla, že úveru predchádzalo obdobie, keď boli spolu s manželom v hmotnej núdzi. Bol prepustený z práce a bol chorý - dlhodobo bral lieky. Situáciu museli riešiť pôžičkami, a to najprv od rodiny, no keď tie nestíhali splácať a členovia rodiny chceli vrátiť peniaze už ku konkrétnemu dátumu, rozhodla sa osloviť finančné inštitúcie. Najprv oslovila banku (SLSP), avšak úver jej nebol poskytnutý pre nedostatočný príjem. Potom išla do nebankových spoločností a boli jej poskytnuté dva úvery z Pohotovosti a jeden z Provident Financial. Predmetom tohto konania je v poradí druhý úver v Pohotovosti, pričom prvý úver sa snažila podľa svojich možností

splácať, nakoľko jej boli známe praktiky žalovaného. Ako príklad uviedla to, že jej boli účtované položky, o ktorých nič nevedela ako je napr. 380,- Eur za mediátora, s ktorým sa v živote nestretla a nič o ňom nevedela. Vyhrážali sa jej exekúciou, chceli zaplatiť celý dlh, a tak ona platila aj potom, čo už zaplatila celú sumu, ktorá jej bola požičaná. Následne jej Pohotovosť oznámila, že za oba úvery je dlžná ešte 600,- Eur. Pri uzatváraní predmetnej zmluvy predložila len inkasný lístok a oznámila, že jej príjem tvorí vdovský dôchodok a sirotské dôchodky (jeden poberala ona na maloletého syna druhý jej druhý syn). Iné dokumenty od nej spoločnosť Pohotovosť nežiadala. Má dvoch synov, pričom jeden študuje na Strednej zdravotnej škole a musí mu nakupovať školské pomôcky (uniformu, obväzy na prax a pod.). Starší syn študuje na vysokej škole, pobera štípéndium 200,- Eur a ak má možnosť, tak si privyrobit na brigáde, aby mohol vyžiť. Len vďaka nemu mohla žalobkyňa svoj dlh splatiť, pretože on si ako študent vzal úver v SLSP, čím ale zadlžil seba. Žalobkyňa v súčasnosti nemá žiaden príjem, nepoberá ani dávku v hmotnej núdzi vzhľadom na to, že jej nebola priznaná z dôvodu, že jej syn pobera sociálne štípéndium. Žalobkyňa uviedla, že už pred smrťou manžela sa liečila v psychiatrickej ambulancii ambulatnou formou a to už od roku 2008, ako to vyplýva z predloženého potvrdenia.

Na nariadenom pojednávaní súd vykonal dokazovanie výsluchom žalobkyne, vyjadrením jej právneho zástupcu a listinnými dôkazmi - oboznámením obsahu spisu a to: návrhom na začatie konania, Zmluvou o úvere, potvrdením o prevzatí finančných prostriedkov, rozpisom splátok a pokút, platobným rozkazom č.k. 8C/89/2014-19 zo dňa 4.12.2014, odporom proti platobnému rozkazu, Uznesením 8C/89/2014-24 zo dňa 7.1.2015, vyjadrením žalobkyne k odporu žalovanej zo dňa 5.2.2015, záverom lekárskeho potvrdenia, priemernými úrokovými mierami z úverov o poskytovaní v Eurách rezidentom eurozóny v roku 2013 a zistil tento skutkový stav:

Dňa 18.03.2013 bola medzi žalobkyňou ako dlžníčkou a žalovaným ako veriteľom uzavretá zmluva o úvere č. 804001710. Na základe tejto zmluvy poskytol žalovaný žalobkyňi úver vo výške 350,- Eur s tým, že žalobkyňa sa zaviazala vrátiť žalovanému túto sumu zvýšenú o príslušný poplatok vo výške 322,- Eur, t.j. celkovo sumu 672,- Eur a to 1 splátkou vo výške 672 Eur splatnou do 11.03.2014. Išlo o zmluvu formulárovú - vyhotovenú vo forme prelače. V zmluve je uvedené, že celkový poplatok dlžníka spojený s úverom je tvorený súčtom úroku vo výške 39,15% ročne z poskytnutého úveru, čo predstavuje sumu vo výške 137,03 Eur a administratívnych nákladov na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou vo výške 184,97 Eur. Výška ročnej percentuálnej miery nákladov (ďalej len "RPMN") je v zmluve uvedená 92%. Priemerná hodnota RPMN je v zmluve uvedená 36,73%.

Medzi účastníkmi nebolo sporné, že žalobkyňa za tento úver zaplatila celkovo sumu 802,90 Eur. Táto skutočnosť vyplýva z výpisu s označením "splátky a pokuty" zo dňa 25.09.2014.

Rozsudkom Okresného súdu Prešov č.k. 11C/42/2012-46 zo dňa 13.09.2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. 5Co/219/2013-91 zo dňa 21.08.2014 bolo určené, že zmluvná podmienka v úverovej zmluve uzavretej medzi účastníkmi konania dňa 08.12.2010 č. zmluvy 802200137 o tej časti poplatku, ktorej zodpovedajú 2/3 zahŕňajúce náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu s administratívou s tým spojenou, predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku.

Podľa ust. § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu 18.03.2013 (ďalej len „ZoSÚ“) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa ust. § 1 ods. 8 ZoSÚ ustanoveniami tohto zákona nie sú dotknuté ustanovenia Občianskeho zákonníka ani osobitných predpisov.

Podľa ust. § 2 písm. a) a b) ZoSÚ na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania a veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

Podľa ust. § 2 písm. d) ZoSÚ na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa ust. § 2 písm. i) ZoSÚ na účely tohto zákona sa rozumie ročnou percentuálnou mierou nákladov celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vyjadrené ako ročné percento z celkovej výšky spotrebiteľského úveru podľa § 19.

Podľa ust. § 52 ods. 1 až 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu 18.03.2013 (ďalej len „OZ“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa ust. § 53 ods. 1 až 3 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa ust. § 53 ods. 5 OZ neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa ust. § 53 ods. 6 OZ ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti.

Podľa ust. § 451 ods. 1 OZ kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bez dôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa ust. § 3 ods. 1 OZ výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa ust. § 39 OZ neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa ust. § 517 ods. 2 OZ ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa ust. § 3 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Podľa ust. § 2 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch ak je poplatník od poplatku oslobodený a súd jeho návrhu vyhovel, zaplatí podľa výsledku konania poplatok alebo jeho pomernú časť odporca, ak nie je tiež od poplatku oslobodený. Túto povinnosť však odporca nemá v konaní o rozvode manželstva, o neplatnosti manželstva alebo o určenie, či tu manželstvo je alebo nie je, ak súd tak rozhodne alebo ak uloží náhradu trov konania poplatníkovi.

Žalovaný je obchodnou spoločnosťou, pričom jedným z predmetov jeho podnikania (činnosti) je poskytovanie pôžičiek a úverov nebankovým spôsobom z vlastných zdrojov. Žalobkyňa konala pri uzatváraní zmluvy ako fyzická osoba - nepodnikateľ. Predmetná úverová zmluva je preto v zmysle § 1 a § 2 ZoSÚ ako aj § 52 ods. 1 až 4 Občianskeho zákonníka zmluvou spotrebiteľskou. Preto súd pri právnom posúdení uvedenej zmluvy vychádzal z ustanovení ZoSÚ ako aj všeobecnej úpravy spotrebiteľských zmlúv v Občianskom zákonníku (§ 52 a nasl.).

Z obsahu predmetnej zmluvy o úvere je zrejmé, že navýšenie poskytnutého úveru označená ako "príslušný poplatok" vo výške 322,- Eur je tvorená súčtom a) úroku vo výške 39,15% ročne (v sume 137,03 Eur) a b) administratívnych nákladov na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou vo výške 184,97 Eur.

a) Pokiaľ ide o úrok vo výške 39,15% ročne, súd poznamenáva, že vychádzajúc zo štatistických údajov zverejnených na webovej stránke Národnej banky Slovenska (<http://www.nbs.sk/_img/Documents/STATIST/URSADZ/PUM/0710-01-2013.XLS>) boli priemerné úrokové sadzby pri nových úveroch (spotrebiteľské a iné úvery) so začiatčnou fixáciou úrokovej sadzby do 1 roka v marci 2013 (03/13), kedy bola predmetná zmluva uzavretá, v sadzbe 10,14%. Úverová zmluva uzavretá medzi žalobkyňou a žalovaným dňa 18.03.2013 bola so splatnosťou do 11.03.2014, t.j. do jedného roka. Úroková sadzba predmetného úveru je tak takmer 4-násobkom priemernej sadzby úverov poskytovaných v rovnakom období. Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozhodnutí sp. zn. 1M Cdo 1/2009 zo dňa 31.07.2009 konštatoval, že: „Hoci maximálna výška úrokov (ako odplaty za užívanie požičanej finančnej čiastky) pri peňažných pôžičkách ani pri úveroch nie je žiadnym právnym predpisom limitovaná a je ponechaná výlučne na dohodu zmluvných strán, nie je neobmedzená. Dohoda o výške úrokov totiž musí byť v súlade s ustanovením § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom. Právny úkon postihnutý takouto vadou je absolútne neplatný. O takýto stav pôjde spravidla vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy. Preto sa touto skutočnosťou mal súd v rámci dokazovania zaoberať a ustáliť, či obsah právneho úkonu, v ktorom je výška úrokov 60 % ročne, neodporuje dobrým mravom, aj keď sa účastníci právneho úkonu na výške úrokov dohodli.“. Podľa názoru súdu úrokovú sadzbu vo výške 39,15%, ktorá je takmer 4-násobkom priemernej sadzby úverov, je v rozpore s dobrými mravmi, a preto je zmluvné dojednanie stanovujúce takúto výšku úrokovej sadzby nutné považovať v zmysle citovaného ustanovenia § 39 OZ za absolútne neplatné. Úrok dojednaný vo výške odporujúcej dobrým mravom pritom nie je možné moderovať a je neplatný v celom rozsahu (viď. napr. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo 26/2011 zo dňa 26.04.2012).

b) Pokiaľ ide o administratívne náklady vo výške 184,97 Eur, súd poukazuje na rozsudok Okresného súdu Prešov č.k. 11C/42/2012-46 zo dňa 13.09.2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. 5Co/219/2013-91 zo dňa 21.08.2014, ktorým bolo určené, že „zmluvná podmienka v úverovej zmluve uzavretej medzi účastníkmi konania dňa 08.12.2010 č. zmluvy 802200137 o tej časti poplatku, ktorej zodpovedajú 2/3 zahŕňajúce náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu s administratívou s tým spojenou, predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku“. Uvedené konanie sa taktiež týkalo formulárovej zmluvy žalovaného, takže mu obsah týchto rozsudkov musí byť známy. Okresný súd v Prešove v uvedenom rozsudku konštatoval, že "Administratívny poplatok predstavuje 20% z úveru. Tento poplatok, ako to vyplýva z VOP je za spísanie zmluvy a príslušnú administratívu. Podľa názoru súdu požadovanie úhrady administratívneho poplatku je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, keďže dodávateľ vyžaduje od spotrebiteľa splnenie finančného záväzku za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané. Pri poplatkoch zo spotrebiteľského úveru je totiž nevyhnutné, aby sa nimi platilo skutočné plnenie spotrebiteľovi a v jeho záujme. V tejto súvislosti možno poukázať na rozhodnutie Vrchného krajského súdu v Karlsruhe sp. zn. AZ17U 192/2010 zo dňa 3.5.2010, v ktorom sa konštatuje záver, že poplatky za spracovanie pri poskytnutí spotrebiteľského úveru sú neprijateľné: „Ak banka od spotrebiteľov požaduje poplatok za spracovanie pri poskytovaní spotrebiteľského úveru, poškodzuje tým spotrebiteľov a vystavuje ich neprijateľnému vedľajšiemu dojednávaniu o cene... Preverenie úverovej spoľahlivosti (bonity) a výšky úrokovej miery, ktorými banka odôvodňovala vyrubenie poplatku za spracovanie pri poskytovaní úveru Vrchný krajský súd odmietol a uzavrel, že uvedené činnosti vykonáva banka vo vlastnom ekonomickom záujme minimalizovať nevyhnutnosť vlastných pohľadávok. Spotrebiteľ dôvodne a v dobrej viere očakáva, že banka mu poradenstvo a informácie o poskytnutí úveru poskytne zadarmo. V konečnom dôsledku predstavuje zmluvná podmienka neprijateľné zaťaženie spotrebiteľa, pretože je spotrebiteľovi účtovaný poplatok bez

toho, aby banka spotrebiteľovi poskytovala skutočné protiplnenie". Súd dodáva, že tento záver si osvojil aj Krajský súd v Prešove napr. v rozsudku sp. zn. 18Co 109/2011." S týmto záverom sa plne stotožnil odvolací súd v potvrdzujúcom rozsudku a plne sa s tým stotožňuje aj súd v tomto konaní, pričom je nutné uviesť, že v prejednávanej veci tvorí administratívny poplatok 184,97 Eur až 52,85 % poskytnutej istiny úveru (350,- Eur). Z obsahu úverovej zmluvy je zrejmé, že ide o zmluvu formulárovú, do ktorej sú pri jej uzatváraní dopisované údaje vrátane údaju o administratívnom poplatku. Výška administratívneho poplatku sa tak evidentne líši v jednotlivých prípadoch a súdu je známe z jeho činnosti (a vyplýva to napr. aj z vyššie uvedeného rozsudku Okresného súdu Prešov), že sa mení v závislosti od výšky istiny úveru. Súdu sa javí nanajvýš za nepravdepodobné, aby mal žalovaný ako dodávateľ výdavky v súvislosti s poskytnutím úveru a správou úveru závislé od výšky úveru. Súd preto tento poplatok považuje za kvantifikované navýšovanie istiny úveru, teda de facto opätovne určený úrok z úveru, čím dochádza o obchádzanie zákona o spotrebiteľských úveroch, ktorý vyžaduje, aby bola úroková sadzba uvedená v úverovej zmluve. Úroková sadzba je jedným zo základných kritérií, na ktoré prihliada spotrebiteľ pri posudzovaní výhodnosti úveru, a preto je uvedeným postupom žalovaného (uvedením úrokovej sadzby percentuálnym vyjadrením a zároveň stanovením poplatku, ktorý je uvedený osobitne, avšak taktiež tvorí kvantifikované navýšenie istiny závislé na výške istiny rovnako ako úrok) priemerný spotrebiteľ vystavovaný tomu, že nedokáže jednoducho posúdiť výhodnosť úveru.

V neposlednom rade súd poznamenáva, že RPMN v predmetnej zmluve je 92%, a tak spotrebiteľ v priebehu roka podľa zmluvy má preplatiť poskytnutú istinu o takmer celú jej výšku. Súd tak aj celkovú odplatu za úver považuje za neprimeranú, v rozpore s dobrými mravmi a tým za neplatnú v zmysle § 39 OZ. Údaj o priemernej hodnote RPMN (36,73%) je pritom v zmluve uvedený až v dolnej časti zmluvy, kým údaj o RPMN je v jej hornej časti, čo taktiež sťažuje rýchle posúdenie výhodnosti úveru zo strany spotrebiteľa. Výška RPMN, ktorá prezentuje celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom (citované ustanovenie § 2 písm. i/ ZoSÚ) v predmetnej zmluve (92%) je takmer 3-násobkom priemernej RPMN (36,73%), čo súd hodnotí aj ako porušenie ustanovenia § 53 ods. 6 OZ, podľa ktorého ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch.

Na základe vyššie uvedeného je celá odplata za poskytnutý úver (tvorená úrokom a administratívnym poplatkom) neprimeraná a neplatná. Odplata za úver je rozhodujúcim kvalifikačným kritériom úverovej zmluvy a pokiaľ dohoda o odplate je neplatná, úverová zmluva stráca svoje opodstatnenie. V zmysle uvedeného rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 5Co/219/2013 zo dňa 21.08.2014 má táto skutočnosť za následok neplatnosť celej zmluvy.

Žalovaný mal tak nárok na zaplatenie len istiny poskytnutej žalobkyni (350,- Eur) a jej plnenie nad túto sumu vo výške 452,90 Eur (zaplatených 802,90 Eur mínus 350,- Eur) je plnením z neplatnej zmluvy, a teda bezdôvodným obohatením. Súd preto žalobe čo do uplatnenej istiny v plnom rozsahu vyhovel.

Pokiaľ žalovaný v odpore proti platobnému rozkazu uviedol, že zmluva nebola nikdy právoplatne vyhlásená za neplatnú, tak je nutné uviesť, že súd musí pri spotrebiteľských zmluvách z úradnej moci (ex officio) prihliadať na neprijateľné zmluvné podmienky a na nároky uplatňované v rozpore s dobrými mravmi. Takéto nároky sú absolútne neplatné. Podľa názoru súdu nič nebráni tomu, aby súd v rámci konania o vydanie bezdôvodného obohatenia od dodávateľa, ktorý sa bezdôvodne obohatil na úkor spotrebiteľa neprijateľnými zmluvnými podmienkami, sám ako prejudiciálnu otázku vyhodnotil jednotlivé zmluvné podmienky a ich platnosť. Nie je preto potrebné, aby uplatneniu nároku z bezdôvodného obohatenia predchádzalo osobitné konanie o určenie platnosti spotrebiteľskej zmluvy, prípadne jej časti.

Žalobkyňa si voči žalovanému uplatnila aj nárok na úroky z omeškania zo sumy žiadaného bezdôvodného obohatenia. Tie žiadala priznať od 05.11.2014 (dňa podania žaloby) do zaplatenia v sadzbe 5,05% ročne. Žalobkyňa však uviedla, že pred podaním žaloby nevyzvala žalovaného na vydanie bezdôvodného obohatenia, a preto súd za moment, keď sa žalovaný dozvedel o bezdôvodnom obohatení, považoval až deň doručenia platobného rozkazu súdu, t.j. 09.12.2014. Za prvý deň omeškania tak súd považoval až nasledujúci deň, t.j. 10.12.2014. Základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania (10.12.2014) bola 0,05%, a preto v zmysle § 3 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. má žalobkyňa nárok na úroky z omeškania v sadzbe 5,05% ročne (0,05% + 5%) a to z dlžnej sumy 452,90 Eur od 10.12.2014 do zaplatenia.

V prevyšujúcej časti (v časti úroku z omeškania od 05.11.2014 do 09.12.2014) súd žalobu zamietol.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 3 O.s.p.. V konaní bola (s výnimkou nepatrnej časti) úspešná žalobkyňa, ktorá si uplatnila právo na náhradu trov právneho zastúpenia, ktoré v zákonnej lehote podľa § 151 ods. 1 O.s.p. aj vyčíslila.

Žalobkyňa žiadala priznať náhradu trov právneho zastúpenia v celkovej výške 627,16 Eur a to: odmenu a režijný paušál + DPH za 6 úkonov právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia; písomné podanie na súd, písomné vyjadrenie k odporu, účasť na pojednávaní a dve porady s klientom), náhradu za stratu času pri pojednávaní dňa 24.03.2015 + DPH, náhradu cestovných výdavkov pri pojednávaní dňa 24.03.2015 (základnú cestovnú náhradu a náhradu pohonných hmôt) + DPH.

Súd preskúmal vyúčtovanie uplatnených trov právneho zastúpenia žalobkyne a rozhodol, žalobkyňa má nárok na náhradu trov právneho zastúpenia nasledujúco:

za úkony právnej služby:

1./ prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom odmena 31,54 Eur + 8,04 Eur
režijný paušál + 20% DPH (7,92 Eur) 47,50 Eur

2./ písomné podanie na súd - žaloba dňa 05.11.2014odmena 31,54 Eur + 8,04 Eur
režijný paušál + 20% DPH (7,92 Eur) 47,50 Eur

3./ porada s klientom 30.01.2015 odmena 15,77 Eur (1/2 z 31,54 Eur) + 8,39 Eur
režijný paušál + 20% DPH (4,83 Eur) 28,99 Eur

4./ písomné podanie na súd - vyjadrenie k odporu dňa 05.02.2015 odmena 31,54 Eur + 8,39 Eur
režijný paušál + 20% DPH (7,99 Eur) 47,92 Eur

5./ účasť na pojednávaní dňa 24.03.2015 odmena 31,54 Eur + 8,39 Eur
režijný paušál + 20% DPH (7,99 Eur) 47,92 Eur

spolu: 219,83 Eur Tarifná odmena 31,54 Eur/úkon je určená podľa § 10 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „AT“) z tarifnej hodnoty veci 452,90 Eur. Režijným paušálom je náhrada výdavkov na miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné podľa § 16 ods. 3 AT. Právny zástupca žalobkyne je preukázateľne platiteľom dane z pridanej hodnoty (predložil osvedčenie o registrácii pre daň z pridanej hodnoty), a preto sa mu zvyšuje odmena a náhrady v zmysle § 18 ods. 3 AT o 20% DPH.

cestovná náhrada:

a) základná cestovná náhrada za použitie motorového vozidla na cestu Dolný Kubín (sídlo advokáta) - Svidník (miesto pojednávania) a späť dňa 24.03.2015 podľa Opatrenia MPSVaR č. 632/2008 Z.z. ... 2 x 228km x 0,183 Eur/km 83,45 Eur + DPH = 100,14 Eur

b) náhrada za spotrebované pohonné hmoty pri kombinovanej spotrebe 11,2 l/100km benzínu Natural 95 (podľa predloženého potvrdenia spotreby) a cene 1,255 Eur/liter 2 x 228 x 0,112 x 1,255 64,09 Eur + DPH = 76,91 Eur

spolu: (s DPH) 177,08 Eur

náhrada za stratu času:

Náhrada za čas strávený cestou na pojednávanie dňa 24.03.2015 (Dolný Kubín - Svidník) a späť... 12 polhodín x 13,98 Eur v zmysle § 17 ods. 1 AT 167,76 Eur + 20% DPH 201,31 Eur

Súd nepriznal žalobkyni náhradu za uplatnený úkon právnej služby „porada s klientom dňa 20.03.2015“ (a k nemu prislúchajúci režijný paušál a DPH). Súd jej priznal náhradu len za poradu dňa 30.01.2015, nakoľko len túto poradu považuje za účelnú, pretože jej predchádzalo doručenie odporu proti platobného rozkazu. V takom prípade súd považuje za účelné, ak je vykonaná porada medzi advokátom a klientom s cieľom oboznámiť ho s dôvodmi odporu, vlastným právnym posúdením týchto dôvodov, ich relevancie vo vzťahu k uplatnenému nároku, zisteniu záujmu klienta na trvaní na podanej žalobe vzhľadom na dôvody uvedené v odpore a s cieľom prípadnej voľby ďalšieho spoločného postupu (stratégie) na pojednávaní, ktoré bude po odpore proti platobnému rozkazu nasledovať. Pokiaľ ale ide o poradu s klientom dňa 20.03.2015, tak tej nepredchádzal žiaden úkon protistrany, výzva súdu, alebo akýkoľvek iný úkon, ktorý by si vyžiadal potrebu vykonania opakovanej porady s klientom. Súd týmto nespochybňuje uskutočnenie týchto porád (spolu s vyúčtovaním trov konania boli predložené aj potvrdenia o ich uskutočnení) a žiadnym spôsobom nezasahuje ani to možnosti klienta radiť sa so svojim advokátom kedykoľvek to účastníci tohto vzťahu uznajú za vhodné, avšak z pohľadu účelnosti trov konania by bolo neprijateľné, ak by sa ťarcha povinnosti znášať tieto trovy prenášala na procesnú protistranu vo forme povinnosti nahrádzať trovy takéhoto úkonu.

Súd tak priznal žalobkyni náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 598,22 Eur (219,83 Eur + 177,08 Eur + 201,31 Eur), ktoré je povinný nahradiť v konaní (procesne) neúspešný žalovaný v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku na účet jej právneho zástupcu v súlade s ust. § 149 ods. 1 O.s.p..

Súd zároveň uložil žalovanému povinnosť zaplatiť na účet súdu súdny poplatok za návrh na začatie konania vo výške 27,- Eur (6% z 452,90,- Eur po zaokrúhlení v zmysle zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch) podľa položky č. 1 písm. a) Sadzobníka súdnych poplatkov zákona o súdnych poplatkoch a to v súlade s citovaným § 2 ods. 2 zákona o súdnych poplatkoch. Žalobkyňa, ktorej žalobe bolo v celom rozsahu vyhovie, bola ako spotrebiteľka domáhajúca sa ochrany svojho práva podľa osobitného predpisu podľa § 4 ods. 2 písm. za) zákona o súdnych poplatkoch oslobodená od platenia súdneho poplatku.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia na Krajský súd v Prešove cestou tunajšieho súdu.

1. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.
2. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že
 - a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
 - b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
 - c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
 - d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
 - e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
 - f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
3. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s príloh tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis s prílohami, ak je to potrebné.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov (§ 251 ods. 1 O.s.p.).